

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadó-hajdonos:
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Körtelek).

Dr. Szentkirályi Ákos.

A gazdasági tanügy egy kiváló lelkes munkásának, dr. Szentkirályi Ákosnak arczképét mutatjuk be olvasóinknak.

A tudós tanár mult őszzsel töltötte be 25-ik évét, hogy a gazdasági tanügy szolgálatában áll. A kolozsmonostori m. kir. gazdasági tanintézet tanári kara és tanuló-ifjusága lelkesen ünnepelte igazgatóját a 25 éves évforduló alkalmából.

Földmivelő ország vagyunk s így igen nagy fontossággal bír nálunk a gazdasági szakoktatás, amelynek munkásai kétszeresen hazafias munkát végeznek. Dr. Szentkirályi Ákos tanári működése mellett jelentékeny irodalmi működést is fejt ki. Életrajzi adatait az alábbiakban közöljük:

Dr. Szentkirályi Ákos 1851. január 27-én született Oraviczabányán Krassó-Szörény-megyében, ahol atyja bányakapitány volt. A gimnáziumot Kolozsvárt elvégezvén, az ottani jogakadémián folytatta tanulmányait, majd az ujonnan megnyílt kolozsmonostori gazdasági tanintézetbe iratkozott be, melyet elvégezvén, 1872-ben ezen tanintézetnél ösztöndíjas gazdasági segéd lett.

1874. október 1-én kinevezték segédtanárnak a debreczeni gazd. tanintézethez, a honnan

rövid idő mulva a magyar-óvári felsőbb tanintézethez helyezték át. 1876-ban Kassára ment, a hol 1878-ban rendes tanár lett, 1879-ben pedig a kolozsmonostori gazdasági tanintézethez került, a hol 1898. elejéig mint tanár, azóta

pedig mint igazgató működik. Szentkirályi elejétől fogva az állattenyésztési szakcsoport előadója volt. Tanári kötelességein kívül ugy a társadalmi működés, valamint a szakirodalom terén is buzgólkodik. Évek óta közgazdasági előadó, több tiszteletbeli hivatalt visel s ugy a város, mint a megye közgazdasági életében, valamint a gazdasági egyletek terén is élénk működést fejt ki.

Számos cikkein kívül leginkább kiemelendők következő munkái: A Miescher-féle tömlők. A jelen idők követelményeinek megfelelő tejgazdaság (Kirchner V. után fordította). A cigája juhról. A bivalyról. — Az erdélyi gazdasági egylet könyvkiadó-vállalatának megalapítása körül neki nagyrésze van,

mely vállalatnak előadója volt éveken keresztül, jelenleg pedig alelnöke.

Öszintén kívánjuk, hogy a tudós tanár még számos évig hasznos munkásságot fejthessen ki gazdasági művelődésünk javára.

Dr. SZENTKIRÁLYI ÁKOS.

Mint legmegbízhatóbb és legolcsóbb
magvak beszerzési forrása

ajánlható

Mauthner Ödön

cs. és kir. udvari szállító magkereskedése
Budapesten, VI. ker., Andrássy-út 23. szám.

Meghiusult támadás.

Idebent most ugyyszólván semmi sem történik s azért fokozott figyelemmel kísérik a párisi eseményeket, ahol a világkiállításra egybegyűlt nemzetek között a magyar a legelső helyét foglalja el. A mi kiállításunkat részesítették eddig a legnagyobb kitüntetésben s ugyanilyen kitüntetésnek voltak részesei a gazdák nagygyűlésére a világ minden részéről összesereglett agráriusok között a magyar agráriusok is.

A gazdák nemzetközi nagygyűlésén a magyar mezőgazdaságot hivatalosan Darányi földmivelésügyi miniszter, a társadalom részéről pedig az agráriusoknak néhány kiváló férfiak képviselte. Az ott megjelent előkelő gazdák Darányit díszelnökké választották meg, aki ezt a szép figyelmet azzal viszonzta, hogy a gyűlést követő lakomán felköszöntötte Melint, a francia volt miniszterelnököt s a francia gazdák kiváló vezérét s felköszöntőjében kívánta, hogy a mezőgazdasági eszmék győzedelmeskedjenek.

Ezért a felköszöntőért egy németnyelvű napilap, mely állítólag szabadelvű politikát követ, Darányira támadt s egyenesen azt követelte, hogy utilapot kössenek a miniszter talpa alá. Haragjának oka gyanánt azt adta ez az ujság, hogy Darányi az agráriusokkal barátkozott, akik pedig a szabadelvűségnek ellenségei és felköszöntőt mondott az ő eszméjük győzelmére, már pedig ez nem fér össze egy szabadelvű kormány tagjával.

Ez a támadás nagy feltűnést keltett, mert az a német ujság, mint mondani szokták, közel áll a kormányhoz, azaz mindég az uralkodó párt szolgálatába szokott szegődni. Azt gondolták tehát, hogy ha már ez az ujság is így mer fellépni Darányi ellen, akkor a miniszter ellenségei bizonyára felülkerekedhetnek.

Hamar kiderült azonban, hogy a német ujság vakmerő támadásának semmi sem áll a háta mögött, csak a vak gyűlölet. Gyűlöli Melint volt francia miniszterelnököt és a francia agráriusok vezérét azért, mert antiszemita. Ez pedig a legnagyobb bűn ugyanígyra, hogy inkább az apagyilkosság vádja terheljen valakit, mint az a gyanu, hogy antiszemita, mert ekkor úgy bánnak vele, mint a veszett kutyával. Gyűlöli azután a német ujság magát Darányit is, mert Darányi az, aki a hamisítokat üldözi, az uzsorásokat üldözi, szövetkezésekre serkent és a föld népet a nyereszkesedés karmai közül kiragadni akarja. Annak a német ujságnak a háta mögött olyan pénzestársaság áll, amelyiknek nem tetszik az, hogy a pénz uralmának s a nyereszkesedésnek igája alól felszabadítsák a mezőgazdaságot és a mezőgazdasági népet s ezért

minden alkalmat megragadnak arra, hogy Darányi minisztert a kormányból kibuktassák.

Ezúttal nem sikerült a támadás. Rossz ürügygel leplezték a célt, mindenki észrevette a kilógó lólábakat s a német ujságnak szégyenszemre vissza kellett huzódnia. Ellenben Darányi miniszterhez az ország gazdatestületei feliratokat intéztek, melyekben a magyar gazdaközönség rendithetlen kitartásáról biztosítják. A miniszternek tehát a támadás csak hasznára vált, mert kitünt, hogy a közvélemény támogatására készen áll.

Ellenségeiről azonban lehullt a lepel s megtudhatta, hogyan kell a jövőben védekeznie ellenük. A magyar gazdák bizalmának szép megnyilatkozása bizonyára még inkább ösztönöznö fogja őt arra, hogy alattomos támadásoktól vissza nem rettenve, továbbra is a mezőgazdasági nép boldogulása érdekében dolgozzék.

A gazdák Darányi miniszterhez.

Abból az alkalomból, hogy Darányi minisztert oly méltatlan megtámadtatás érte, több gazdatestület küldött hozzá bizalmi nyilatkozatot, melyek közül a délvidéki földmivelők egyesületének széphangu feliratát itt közöljük:

Nagyméltóságú Miniszter Ur!

Kegyelmes urunk!

Minél nagyobb örömmel értesülünk azon fényes sikerekről, melyeket Nagyméltóságod Párisban a nemzetközi gazdakongresszus alkalmával aratott, gyarapítván ezzel egyúttal a magyar név jó hírét és dicsőségét, annál inkább megbotránkoztunk azon igazságtalan és nevetséges támadás felett, melyet egy budapesti lap, megfélelkezve azon köteles figyelemről is, melylyel pártállásánál fogva a kormány tagjai iránt tartozik, egy szűkkörű klikk szolgálatában Exczellenziád ellen intézni merészelt.

Legyen Nagyméltóságod meggyőződve, hogy nemzetünk óriási többsége a legrokonszenvesebb érdeklődéssel kíséri fáradhatatlan működését. És pedig nemcsak a mezőgazdasággal foglalkozók, kik már magukban véve is a többséget alkotják, hanem egy szűkeblű csoport kivételével, az összes lakosság, mely minden nap közvetlenül érzi, hogy boldogulása mennyire függ a gazdák jó vagy rossz sorsától és mely éppen azért nagyon jól tudja, hogy hazánkban a földmivelés fejlesztése nemcsak nines utjában az ipar és kereskedelem fejlődésének, hanem annak szükséges előfeltételét képezi.

Biztosíthatjuk erről Nagyméltóságodat nemcsak egyesületünknek több mint tizezer tagja nevében, hanem azon visszatetszés észlelése alapján is, melyet a jelzett igazságtalan támadás mindenütt keltett. A magyar közönség elég értelmes arra, hogy midőn egyrészt céltudatos, sikerdus közhasznú tevékenységet, másrészt egy minden alapot nélkülöző támadást lát, Exczellenziádiránti bizalmában és tiszteletében nemhogy meginogna, hanem fokozott lelkesedéssel üdvözlí Nagyméltóságodban hazánk közgazdasági fejlődésének érdem-dus előharcosát.

Midőn ez érzelmünknek e sorokkal tiszteletteljesen kifejezést adunk, maradunk kiváló tisztelettel Budapest, 1900. jul. 12-én

Nagyméltóságod rendithetlen hívei:

A Délvidéki Földmivelők Gazdasági Egyesülete

Bluskovics Ferenc s. k.
h. elnök.

Kraushaar Károly s. k.
titkár.

„Ofen-Pesth.“

A bécsi községtanácsnak azon arzáttalan határozata, mely szerint a nemzetközi posta által hivatalosan elfogadott Budapest helynevet elnémetesítve „Ofen-Pesth“-nek czimezteti és átiratait így küldi a mi székesfővárosunknak, az ország minden részében általános felháborodást keltett. De nemcsak Budapestet akarja németesíteni az osztrák sógor, hanem Magyarország többi helyneveit is. Miként utóbbi számunkban említettük, Budapest székesfőváros tanácsa már erélyesen szembe szállott ezzel a bécsi merénnyel és most a vidéki városok is rendre valamennyien követik példáját. Most tehát a belügyminiszter urtól, mint ez ügyben legfelsőbb intézőtől várjuk az erélyes föllépést és intézkedést és bizton számítunk arra, hogy a szükséges lépéseket, melyek a magyarság törvényes jogait és önérzetét lesznek hivatva megvédeni, megfogja tenni. Addig is minden igaz magyar hazafi, legyen az városi, vagy községi előljáró, vagy polgár, tartsa hazafiúi kötelességének, hogy a nevére szóló s Bécsből vagy Ausztria bármely más városából jövő leveleket és küldeményeket, ha azokon a helynevek németül vannak, ne fogadja el. Magyarok vagyunk és ez a hely Magyarország, tanulja meg ezt az osztrák sógor tisztelni.

Egy szabadságát szerető nép és a mi Szent-Istvánunk.

A hazájukért és szabadságukért harczó burok követséget indítottak még az év elején, hogy az igazság és a szabadság nevében megnyerjék ügyüknek pártolására valamelyik hatalmas nemzet kormányát. Voltak Hollandiában, Németországban, majd az Északamerikai köztársaságoknál kerestek rokonszenvet, de hasztalan. Hogy igazuk van, azt elismerik a nagy világban élő hatalmas népek kormányai, de segíteni egyik sem akar, mert ezzel megbontaná Európa békéjét. Emiatt kellett tehát magokra hagyatva küzdeni a szegény buroknak, emiatt állanak reménytelen harcban egy esztendő óta, de a szabadságszerető nép vagy győz, vagy meghal. Ezt mondták ki a burok is.

Most békekövetjeik Párisba érkeztek. Tüntetéssel fogadta Páris város tanácsa, de nem hivatalosan. Tehát a szabadságára annyira büszke francia nemzet sem ígér segítséget a derék bur népnek. Megtett a francia nép mindent, amit csak tehetett. Az utcákon mindenfelé ünnepelték a bur követeket

és banket is volt. A burok meglátogatták a párisi világkiállítást is. Rendre jártak az idegen nemzetek pavillonjaiban és megnézték a magyar pavillont is.

Itt mikor a Szent-István hatalmas szobrához érkeztek, áhitattal állották körül Magyarország legelső koronás királyának érez alakját és az egyik bur követ gyönyörű rózsát tett egy papírlapba szurva a szobor talpához. A papírra ez volt írva:

„Szent-István magyarok vitéz királya könyörögj Istennél a burokért!“

Az Istent imádó vallásos buroknak talán meghallgatta kérésüket a magyarok legelső szentje, mert csakugyan fényes győzelmet arattak a burok Dél-Afrikában azalatt az idő alatt és úgy látszik, hogy ha a földi hatalmak nem akarnak segíteni, az égiek veszik pártfogásukba a szabadságukért és hazájukért harczó vallásos bur népet.

Fiumei vendégek.

Multheti számunkban megemlékeztünk arról az udvarias látogatásról, melyet a Khinába indult angol hajóhad Triesztben tett Fisher angol hajórajparancsnok vezetése alatt. A magyar tengerparton: Fiumében is megtették az angolok a tiszteletteljes látogatást. Az angol vendégek fogadtatása fényes volt. A kormány részéről Szapáry gróf fiumei kormányzó üdvözölte az angol tiszteket. Vasárnap délután nagy népünnepélyt tartottak, ahol az angol matrózkatonák közül 800-an mulatoztak. Az ingyen evés-ivás este tíz óráig tartott.

A magas vendégek részére Szapáry gróf a kormányzói palotában fényes ebédet rendezett, melyen jelen voltak a fiumei előkelőségek is. A lakoma eltartott a késő éjjeli órákig. A budai daloskör magyar dalokat énekelt, a cigány zenekar pedig elhuzta azokat a bánatos szép magyar nótákat, melyektől az angol tisztek szíve is hangosabban kezdett verni és megjegyezték, hogy sok érzés van a magyar dalban.

A felköszöntések sorát Szapáry gróf, kormányzó nyitotta meg, angolul beszélt és éltette az angol királynőt. Beresford lord szintén angolul válaszolt a köszöntőre és megemlíti azon hátrányát, hogy nem bír a vendégszerető nemzet nyelvén szólani, mivel nem tud magyarul. Aztán hasonlatot tesz az ir nemzet és a magyar között. Mindkettő szereti a szép lovakat, a szabadságot és a régi nemzeti hagyományokat és végül élteti, aki ezeket oly szépen össze tudta egyeztetni koronájával, élteti királyunkat. A lakomának csak éjjel felé lett vége, mikor az angol vendégeket motoros hajócskákon szállították vissza a nagy hadihajókra.

Hétfőn is tartott a vendégeskedés. Az angolok a hajókon viszonozták a vendéglátást. Napközben kirándulásokat tettek a magyar tengerpart szép vidékeire és este fényes bált rendeztek az angol vezérhajón. Szürkület után ágyulövés jelezte az angol hadihajók kivilágítását. A dördülésre valamennyir

ezer és ezer villamos lámpácska gyult ki és tündéri látványt nyújtott a kikötőben tolongó közönség ezreinek. Az angol hadihajók kivilágítása esodásán szép volt. A lakomán újra elhangzottak a felköszöntők. Mikor a magyar királyt éltette az angol lord, a zenekar a magyar himnuszt játszotta. Az angol királynőre emelt pohárköszöntő után az angol himnuszt zendítették rá. A lakomán levő társaság is átment később a bálózók hajójára és virradatkor lett vége a mulatságnak, melyben az angol tisztek magyar nőkkel táncoltak.

Megfigyelésre méltó dolog az, hogy mikor a szegény bur nép iránt rokonszenvünknek olyannyira kifejezést adunk, ugyanakkor szívesen parolázunk az angolokkal is. Bizonyosága ez annak, hogy a népek természettől fogva nem gyűlölik egymást, csak az a csuaya politika vadítja meg őket.

Szövetkezeti ügyvezetők kiképzése.

Mint már lapunk múlt számában megemlítettük, hogy a földművelésügyi miniszter, a kinek előrelátó gondoskodását semmi sem kerüli ki, amivel a kisgazdák sorsa könnyebben elviselhetővé tehető, elrendelte, hogy a fogyasztási és értékesítési szövetkezetek alakítására és vezetésére alkalmas egyének kiképzésére egy tanfolyam tartassék. Ezen tanfolyam rendezését, vezetését a miniszter ur a fogyasztási és értékesítési szövetkezetek központjára, a „Hangya“-ra bízta.

A tanfolyamot, a mely az O. M. G. E. palotájában tartatik, az ország különböző helyeiről összegyűlt 40 hallgató előtt Ivánka Oszkár, a fogyasztási és értékesítési szövetkezetek buzgó alelnöke nyitotta meg e hó 16-ikán. Megnyitó beszédében legelső helyen ezen tanfolyam megteremtőjéről: a földművelésügyi miniszterről emlékezett meg, a ki tetemes anyagi segélynyújtással tette lehetővé, hogy ezen tanfolyam megtartassék, ugyanis a hallgatóknak fejenként 170 kor. segélyt utalványozott ki. Megemlékezett továbbá a szövetkezés első vezérééről, Károlyi Sándor grófról, aki a szövetkezetek létesítésén, azok felvirágoztatásán hosszú évek során önzetlenül fáradozik. Buzdította ezután a megjelenteket, hogy látogassák szorgalmasan az előadásokat és az itt hallottakat azután haza menve, hasznosan értékesítsék a szövetkezési eszme minél szélesebb körű terjesztésére.

A tanfolyamon a fogyasztási szövetkezés és értékesítésről Balogh Elemér, a „Hangya“ vezérigazgatója tart a délelőttökön előadásokat.

Igazi szakemberre valló előadásait a gyakorlatból vett világos példákkal támogatja, amelyet a hallgatók szorgalommal és feszült figyelemmel kísérnek. A fogyasztási szövetkezeteket közelről érintő kereskedelmi cikkek ismertetését a „Hangya“-szövetség e téren nagy gyakorlattal bíró hivatalnok, Gruner Ede teljesíti.

A délutáni órákon a hitelszövetkezésről tartat-

nak meg az előadások, ezen előadásokon Onódy Zsigmond, a hitelszövetkezetek főellenőre ismerteti a hitelszövetkezetet érintő törvényeket, rendeleteket, ismerteti az alapszabályokat és azok egyes pontjait a szükséghez mérten megmagyarázza; előadja továbbá a könyvvezetéshez szükséges ismereteket is.

Előadások közben ki-ki esetleges észrevételeit előadja és arra a szükséges felvilágosítást megkapja.

Hisszük, hogy a szövetkezések szép és hasznos eszméjét ezen tanfolyamról hazatérők minél nagyobb mértékben fogják terjeszteni és el fogják mondani otthon a népnek, hogy nem haltak még ki azon nemestőrekvésű emberek, akik önzetlenül, hazafiasságból fáradoznak az elhagyatott kisemberek sorsának javításán. A hazatérők nagy és nemes munkájához a kitartást, odaadó buzgóságot merítsék abból a tudatból, hogy habár mély méltatlansággal is fognak az első időkben talán ép azok részéről találkozni, kiken segíteni akarnak, ne csüggedjenek el, hanem összes tehetségüket érvényesítsék az ügy javára, mert el fog jönni azon idő, a midőn a szentírás szavai szerint a „vakok szemei megnyílnak“ és belátják, hogy az összetartás s egyesült erővel való munkálkodás egyedüli alapja a boldogulásnak.

L. I.

KÜLFÖLD.

Khinai háboru. Nem rendes háboru az, ami Khinában folyik, hanem embermészárlás. A sárga khinézerek állatias kegyetlenséggel gyilkolják le az európai fehér embereket. És miért? Csak azért, mert a sárga faj gyűlöli az idegent és mindent, ami új, a keresztényeket, az európai kereskedőket, a vasutat, a távirdadrótokat és legfőképpen pedig azokat, akik ezt az ők menyei birodalmukba bevitték: az európaiakat. A roppant birodalom iszonyu forrongásban van. Legvérengzőbb vezérük *Tuán* herceg, aki a hatalmat kezéhez ragadta nemesak az európaiakat, de az összes keresztényeket kegyetlenül kinezve lemészároltatja.

A khinai ellenpárt *Csing* herceggel hiába igyekezett leverni *Tuán* herceget, nem védhette meg az európaiak életét. Ami vér elfolyt Pekingben, Khina fővárosában, az borzalommal tölti el a világ művelt népeit. Most a hatalomra jutott *Tuán* herceg fogságba vetette a khinai császárt és császárnét és felszólította az alkirályokat, akik a khinai birodalom egyes részeit kormányozzák, hogy az európaiak irtásában részt vegyenek, sőt a keresztény vallásra áttért khinai népet is ölessék le.

Az európai hatalmak későre mozdultak meg. Khina lángban áll és egyes tartományokban huszezer khinai keresztény élete forog koczán. A lázadás rohamosan terjed és oly nagy területen, hogy kisebb európai csapatok hasztalan indulnak elfojtására. Pekingben már nincs remény, hogy élő keresztényt találjanak. Most Tiencinnél foly az elkeseredett harc a csekélyszámú keresztény és a

nagy khinai sereg között. A khinaiak bombázzák a Tiencinben levő keresztény városrészt. A birodalom egyes részeiből a tengerpartok felé futnak az idegenek, hogy a bizonyos haláltól megmeneküljenek. A Khinához közel fekvő Japán és Oroszország fegyveres beavatkozásától várjuk most a rend helyreállítását, de ez nagy feladat, amely sok pénzt és vért fog még elnyelni.

Angol-bur háború. Győztek a burok! Ez az örövendetes hír járt az elmúlt héten a szabadságért harezoló burokkal rokonszenvező világ népei között. A hirt Lodonból kaptuk, ahová Roberts lord angol fővezér *sajnálattal* jelentette, hogy hadtestének balszárnyát megverték a burok és elfoglalták Nitralsneeket, mely Pretóriától 18 angol mérföldre esik. A harez egész nap hevesen folyt. A burok támadták meg a skót lovasokat, de olyan erélyesen, hogy mire az angolok segítséget kaptak, már teljesen meg voltak verve. A burok teljes győzelmet arattak, melyet csak annyiban ismer el az angol fővezér jelentése, hogy „vesztésünk nagy”. A valóság pedig az, hogy öt angol század teljesen megsemmisült. Hanem az angolok hiába titkolják a harezteri eseményeket, hasztalan rejtegetik a dolgok állását, azért mégis kiderül minden, habár egy-két héttel később is. Jól tudtuk mi azt, hogy Roberts lord igen hosszasan időzik Pretóriában, de bizonyos okai lehettek, amiért nem tudott onnan kimozdulni két hónapig. Most sajnálattal bevallotta, hogy vereséget szenvedett és jelenti azt is, hogy Pretóriából, Transzvál fővárosából visszavonul Bloemfonteinba, Oránzs fővárosába. Most már ebből könnyen kimagyarázható az, hogy miért nem kaptunk a délafrikai harezterről hetekig tudósítást és miért kellett hallgatni az angoloknak: mert magyarosan mondván: „szorult a kapezójuk.”

A burok nem fenyegetöztek, hanem beváltották azt az ígéreteiket, hogy a háborút hazájukért és szabadságukért folytatni fogják a legutolsó emberig, a legvégső csepp vérig. A nagy hadakozások után elkezdették a guerilla harezot. Kis csapatokra oszolva szakadatlanul nyugtalanították a tiszteres angol haderőt és igen sokszor verték azt meg. Az utóbbi hetekben pedig oly nagy vereség érte a büszke angol fővezért, hogy kénytelen visszavonulni Transzválból, ki kell ürítenie az elfoglalt országot, oda kell hagyni annak fővárosát, Pretóriát. Hogy ezek után a burok még lelkesebben fognak szervezkedni,

az bizonyos. És hogy ez az elnyomatás az angoloknak sikerüljön, szintén kétséges, mert a bur nép rabságban élni nem tud. Az angol fővezér elhallgatta azoknak a győzelmes bur vezéreknél a neveit, akik egyszerre öt századát tették tönkre, de mindegy, a dolgon változtatni a hallgatással nem tud és mi a szabadságért és hazájukért harezoló burokról még igen sok dicsőséges hirt remélünk.

MI UJSÁG?

Figyelmeztetjük azokat a t. előfizetőket, akiknek előfizetése június hó végével lejárt és akiknek már három ízben küldöttünk postautalványt az előfizetés megújítására, hogy ezen a számon kívül már addig többet nem kapnak, amíg a megújítást nem eszközlik. Nehogy tehát a lap szétküldésében fennakadás álljon be, kérjük az előfizetési összeget lehetőleg azonnal beküldeni.

A „Független Ujság” kiadóhivatala.

Zrinyi Miklós levele. Zrinyi Miklósnak, a költőnek egy érdekes és eddig ismeretlen levelét találták meg Kaposvárott a somogymegyei levéltárban, a melyet most rendeztek. Zrinyi e levelet 1660. év október 25. napján írta a Somogy vármegyei gyűléshez s a levélben kimentti magát elmaradásáért, mivelhogy a királyhoz kellett utaznia.

Brassai Sámuel emléke. Két év előtt elhunyt tudósunk, Brassai Sámuel emlékét Kolozsvár város emlékkövel akarja megjelölni. E czélból gyűjtést indított egy diszes siremlék felállítására. Merza Lajos, a szoborbizottság pénztárnoka, most tette meg jelentését, mely szerint a szoborra eddig 5644 korona gyűlt egybe. A gyűjtést még folytatják.

Oláh ünnep Brassóban. Az oláh főgimnázium fenállása ötvenedik évfordulóját minap ülték meg az oláhok. Este fáklyás-zene vonult végig a városban. Utána a kivilágított és feldiszített gimnázium előtt egy végzett tanuló és az igazgató beszédet tartott és az ifjusági dalkör énekelt. Másnap ünnepélyes istentisztelet és iskolai ünnepély volt. Erre az állami intézetek köréből is többeket meghívtak, de azok az utolsó pillanatban lemondtak a részvételtől, mivel

A FÜGGETLEN UJSÁG

kiadóhivatalában

Budapest, IX., Üllői-ut 25., „Köztelek”

➔ Bérmentes küldéssel együtt. ➔

KAPHATÓ:

Honszerző ősaink Históriaja.

Ára 40 fillér.

Kossuth Emlék

Írta: CLAIR VILMOS.

Fűzött példány ára 40 fillér. Vászomban kötve ára 60 fillér.

Karikás János Amerikai Kalandjai.

Ára 50 fillér.

az oláh gimnázium teljesen mellőzte a magyar nemzeti zászló kitűzését és használatát. Aznap este nagy hangverseny volt.

„Petőfi Regék.“ Halhatatlan nagy költőnkről a nép ajkán szálló regéket Péterfi Tamás fiatal író gyűjtötte össze. A kedves gyűjteményből tizet sorsoltunk ki a „Független Újság“ előfizetői között. Azonban oly sokan fejtették meg talányunkat a „Petőfi Regék“ kedvéért, hogy Péterfi Tamás a szerkesztőség sorsolásán kívül még tíz előfizetőnknek küldötte meg az érdekes füzetet emlékül, kiknek névsorát itt adjuk: *Szathmáry Sándor* Halas, *Páll Antal* Békés, *Eskütt György* Jakobshuf, *Baráth János* Alsó Szakony, *Moritz Juliska* Árokszállás, *Hilbert Antal* Budapest, *ifj. Branner András* Baranya, *ifj. Kota Sándor* Nagy-Kun-Madaras, *Farkas Anna* Árokszállás, *Sztraka János* Otrokoos.

Csillaghullás. A föld e hó 26-ától 29-ikéig egy hullócsillagrajon megy keresztül a nap körül való utjában. A jelzett időben gyakori lesz a csillaghullás, ami azonban nem fog hasonlítani a hóeséshez, mint az 1872-iki és 1885-iki. Ne gondoljuk azonban, hogy a hullócsillagok csak magukban esnek le a földre. Számuk rengeteg. Egy csillagász kiszámította, hogy egy bizonyos helyre óránként 30 meteor esik le, ami a föld egész területére 7 és fél milliót jelent. És ezek csak a szabadszemmel látható hullócsillagok. Nagyítóüvegen nézve az eget, ki lehet számítani, hogy napjában 400 millió meteor hull a földre.

A tevé az európai mezőgazdaságban. Egy pozeni földbirtokos kísérletképen tevékkel mivelteti egyik kisebb uradalmát s a siker eddig igen kielégítő. A tevé munkabíróbb, mint az ökör s az ellátása is kevesebbe kerül. Ha a tevé, amely mint tudjuk forró klimához van szokva, kibírja a mi éghajlatunkat: úgy a pozeni földbirtokos megpróbálja tenyésztésüket.

Halál a vendégek előtt. Karánsebesen a „Központi“ kávéházban izgalmas eset történt a múlt héten. Guth Lipót főpinczér, amint az asztalok körül sürgölődött, hirtelen megtántorodott és végig esett a padlón. Mire orvost hoztak, a szerencsétlen a megriadt vendégek szemeláttára meghalt. Szívszélütés érte.

Pusztító zivatarok. A magyar gazdaközönség esőbőrből vederbe esett. Az országos zivatar és jégese után most napok óta szakad az eső, rothadással fenyegetve a learatott gabonát. Így Kassáról vesszük a hírt, hogy ott és a vidéken már egy hét óta folyton esik az eső, mely több izben valósággal felhőszakadásszerű volt és olyan szélvihar dühöng, mely fákat tép ki és házfedeleket szaggat le. A termés egészen le van verve és a folytonos eső következtében a táblák sok helyütt víz alatt vannak. Ennyi csapáshoz újabb az is járult, hogy a jég egész Abauj-megye területén részben elverte az idei termést.

Nemes szívű rabok. Mélyen megható esetről érte-

sitének Vácra. A tótfalui tüzvész után tudvalevőleg mindenki igyekezett segíteni az égettek nyomorán. A legelsőek voltak a váci fegyház szerencsétlen nőrabjai, akik keserves keresményükből 1000 koronát jutattak a tüzkárosultaknak. A fegyház igazgatósága pedig 200 koronát adott. Ha a váci rabok tényleg ilyen nemeslelkűségekre voltak képesek, valóban több becsülésre méltók, mint azok a gazdagok, akik a fukarság rabjai.

Fosztogató szobaur. A békés szobaurak között akadt egy, aki a „keresetét“ házilag akarta elvégezni. Megrabolta fényes nappal a szobaasszonyát, aki szegény, nagyon szegény asszony. Blaha Gyula asztaloslegény meg a felesége elhatározták, hogy az egyik ágyukat albérletbe adják. Kitétték a kapura a czédulát, amely hirdette, hogy náluk olesón kiadó egy ágy. Délután beállított hozzájuk egy elegáns, világos ruhás, szőke bajuszu, magas fiatalember és ki akarta venni az ágyat. Blaháné örömmel kapott az ajánlaton és a fiatalember azzal távozott, hogy este beköltözködjék. Este azonban nem mutatkozott. Blahák már lemondtak a jól fizető szobaurról és másnap reggel ismét kifüggesztették a kapura a czédulát. Délelőtt aztán váratlanul betoppant az ismeretlen. Az asztalos ötven éves felesége, aki egyedül volt otthon, örömmel fogadta. Az idegen ezerszer bocsánatot kért a fölültetésért, de — ugymond — barátai társaságában mulatott és késő éjjel nem akarta föllármázni őket. Beszélgetve mentek be a szobába. Amint beléptek, az idegen hirtelen bezárta az ajtót és az asszonyra vetette magát:

— Egy hangot se, mert megöllek! — kiáltott reá.

Ezzel letépette a földre, száját kendővel betömte, kezét-lábát hátrakötözve, egy sarokba lökte. Azután fölfeszítette a szekrényeket és az ott talált pénzt, kisértékű ékszereket összeharásolta. Munkáját befejezve pedig odább állt. A szerencsétlen asszonyt csak egy óra múlva szabadították meg, aki a rendőrségnél nyomban följelentette a fosztogató szobaurat.

Meggyilkolt feleség. Budapesten, a Dob-uteza külső részén gyilkosság történt. Egy állás nélkül levő ember megölte a feleségét, aki dologtalansága miatt elűzte őt magától. A Dob-uteza 73. szám alatt lévő házban történt a véres eset. Itt van Braun Anna tejesarnoka. Braun Anna ezelőtt pár hónappal férjhez ment egy Schlesinger Márk nevű állás nélküli kántorhoz. Schlesinger durva, veszekedő természetű volt s így a házasság nem maradhatott zavartalan. A szegény nőnek sokat kellett szenvednie férjétől, aki nem egyszer tettelegességre is vetemedett. Másfél hónappal egybekelésük után azonban annyira elviselhetetlen lett a durva ember bánásmódja, hogy az asszony elűzte magától. Schlesinger azóta állás és kereset nélkül kóborolt. Gyakran irt levelet feleségének és kérte, hogy béküljön ki vele. A nő azonban meggyőződött a férj összeférhetetlen természetéről és kijelentette, hogy nem békül. A férj erre személyesen is többször felkereste az asszonyt, aki ilyenkor mindig megvendégelte, sőt szivarral és pénzzel is ellátta.

Ez alkalommal Schlesinger ismét megjelent a tejesarnokban. Egy tíz éves fiú és Mautner Juliska,

a kiszolgáló leány volt ott az asszonyon kívül. Amikor Schlesinger belépett, az asszony rászólt:

— Eredj ki innen, nincs itt többé keresni valód!

Schlesinger kérlelte az asszonyt, aki azonban nem tágitott:

— Nem kellesz nekem, elég volt már a kinszenvedésből.

Egyidejűleg felkapta a vizeskorsót és azzal le akarta önteni a férjét. A férfi odaugrott és kiütötte a kezéből a korsót.

— De most meghalunk! — ordította a magából kikelt ember s kirántott a kabátja alól egy hosszú kést, torkon ragadta halálra rémült feleségét és bal oldalon másfél centiméternyire dőfte a nyakába.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Egy szép fogat.

A magyar föld híres szép és jó lovairól. Különösen a katonaság részére és urifogatokba kitűnő lovakat tenyésztenek a magyar gazdák. Legjobban kitetszik ez abból, hogy ezt a kétféle lovak viszik ki a külföldre legnagyobb számban. A nyugati államokban jóformán minden valamire való jó kocsiló Magyarországról kerül. Katonai lovaink jó hírét

Gróf Wenckheim Ferencz kettős pejfogatja.

Vérsugár szökött fel a sebből, a szerencsétlen nő pedig összerogyott és rögtön meghalt: a kés átmeteszte az ütőerét. Az üzletben levő kiszolgáló lány sikoltozott, mire a házbeliek berohantak az üzletbe. Schlesinger a leányra is rárontott, de látva a betóduló tömeget, maga ellen fordította a kést és nyakán két súlyos sebet ejtett. Eközben nagy tömeg tódult a tejesarnokba. Néhányan lefogták a gyilkost és kicsavarták kezéből a kést, mások a szerencsétlen, vérben fekvő asszonyt próbálták élesztgetni, de hiába volt. A segítségül hívott mentők csak a gyilkos férj sebeit köthették be, áldozatán már nem lehetett segíteni.

A megsebesült gyilkost a Rókus-kórházba vitték, ahol most seblázban fekszik.

pedig semmi sem bizonyítja jobban, mint a magyar huszárló s hogy ez a külföldön is beválik, legszebb bizonyítéka ennek az, hogy most, amidőn az angolok a transzváli háborúba a világ minden részéről sok ezer lovat vittek Afrikába, az összes katonalovak között legjobban beváltak a magyarok, pedig az angolok katonai lovainknak nem a legjavát vitték ám el.

Nagyon érthető tehát, hogy úgy az állam, valamint egyes gazdag nagybirtokosok a lótenyésztés fejlesztésére oly nagy áldozatokat hoznak. De ezek az áldozatok csak akkor fognak gyümölcsözni, ha lovainknak lesznek külföldi vevőik is. Épen azért, hogy a külföld figyelme a magyar lóra terelődjék, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület már évek óta Budapesten minden tavasszal és ősszel luxusló-

vásárt tart. Itt csak a java lovak jelennek meg, a külföld figyelmébe hirdetések és ismertetések által fölkeltek és a legkiválóbb lovak és fogatok értékes tiszteletdíjakban is részesülnek és persze jó áron elkelnek. Így például tavaly egy szabadkai gazda két fekete lovát a német császár részére 8000 koronáért vásárolták meg.

Az idei tavaszi vásáron a kettősfogatok között első díjat nyert gróf *Wenckheim* Ferencz kettős pej fogatja.

Tarlónövényekről.

Az okszerű gazdálkodást arra tanítja a gazdát, hogy földjén minden talpalatnyi tért — minden időben — kihasználjon.

sovány földben az aránylag rövid fejlődési idő miatt a tarlórépa igen silány termést ad. Vetése szórva történik, azonban mivel a magja igen apró, tehát hogy az elszórás egyenletes legyen, a vetőmagot homokkal vagy apró földdel jól össze kell keverni és így elszórni. Ha pedig nem keverjük a vetőmagot homokkal, úgy csak három ujjal pergetjük el a magvakat. Holdankint 1¹/₂—2 kilogramm mag szükséges.

Ha a kikelt répa igen sűrűnek mutatkoznék, úgy tanácsos a fiatal növényeket megritkítani, amit egy erős fogasolással elvégezhetünk. Megtörténik néha azonban, hogy a kikelt répát a bolha és a hernyó meglepi, ami a termés nagyságára kedvezőtlen körülmény, ez ellen orvosszer nincs.

A tarlórépát ősszel igen sokáig bent lehet a

A pekingi császári paloták.

Most, midőn a gabona behordása folytán a tarló üresen marad, felhívjuk olvasóink figyelmét két oly növényre, amelyeket, ha tarlótérbe vetjük, ezévből még termést fognak adni, anélkül, hogy a földet ezáltal zsarolnák.

Ez a két növény a *tarlórépa* és a *tatarka*, *pohánka* vagy mint némely helyen nevezik, a *hajdina*.

Ismerkedjünk meg először a *tarlórépa* természetével. A tarlórépa, mint neve is mutatja, a tarlóban természetlik.

A tarlórépát augusztus elejéig vehetjük. Termesztése a következőképpen történik: a tarlót alászántjuk és szántás után jó erősen megfogasoljuk, hogy a föld apró legyen, miután a nagyon rögös földön az aprószemű magvak mélyen leesnek, a kikelésük egyenetlen és lassu lesz. Megjegyzem, hogy tarlórépát csak jó erőben levő földbe vessük, miután

földben hagyni, ez legyen a legutolsó terménye a gazdának, amit betakarítson, kisebb éjjeli fagyok a földbe lévő répának nem ártanak. A kiszedett répát télire száraz helyen gondosan kell elrakni, mert igen könnyen megromlik, legcélszerűbb száraz, fagymentes vermekbe elhelyezni.

A tarlórépát jó ize miatt nemesak emberi tápláléknak használják, hanem az állatok is igen szívesen eszik, különösen a juhok nagyon szeretik. Azonban nagy víztartalma miatt (90—92%) nem nagy tápláló erő van benne.

Emberi használatra termelik kisgazdáink leginkább a tarlórépát, melyet vagy édesen, vagy pedig legyalulva, hordókba elrakva, megsavanyítva fogyasztanak.

A második tarlóban természetlik növény a *tatarka* vagy *pohánka*. Ez a növény már nem oly

válogatós, mint a tarlórépa, szegényebb vidékeken valóságos áldás, mert az amugy is gyenge gabona-termés után a sovány talajba vetett tatárka még megterem, és ha nem is ad valami nagy termést, de valamit ad, a mi mégis több a semminél. És ha hozzászámítjuk, hogy igazán kevés munkába és fáradságba kerül a termesztése, igen kifizeti magát a vele való foglalkozás.

Mint már említettük, a talajban nem igen válogatós, de a homokos talajt legjobban szereti, tehát oly silány homokos helyeken is termesztendő, a hol más növényt már nem érdemes termesztetni.

Vetése a felszántott tarlóba történik, a szántást

megkoptatva, mint tatárkakása jön forgalomba, szegényebb vidékeken a kását meg is őrlik és az így nyert lisztből a gabona lisztje közé keverve kenyeret sütnék.

Megemlítjük még azt, hogy a tatárka virágzásakor van a méheknek legkitünőbb mézlegelőjük. Szalmája értéktelen, legföljebb almozásra használható. Ezekben foglaltuk össze röviden a tarlóban termesztendő gazdasági növények termesztésének ismertetését és ki-ki a saját viszonyainak a legjobban megfelelő módon termesztse vagy az egyiket, vagy másikat.

Lukács Iván.

A esunglijamen kapuja.

a vetés előtt fogással megjárjuk, a magot ezután rászórjuk, egy holdra számítunk vetőmagul 40—50 litert ($\frac{3}{4}$ -ed mérő), az elszórt magot azután ujólag beboronáljuk. Ennyiből áll az egész munkája a tatárkának. Az aratásig nincs vele több bajunk.

A termésre igen nagy befolyással van az időjárás, mert ha a virágzás alatt hideg, szeles, esős idő jár, igen megérzi azt a tatárka. Az érést figyelemmel kell kíséreni és a mint barnulni kezd a mag, ne várjunk vele, hanem vágjuk le. A learatott tatárkát apró kékébe kössük és ezen kékéket állógassuk fel és hagyjuk néhány napig a mezőn és azután hordjuk csak be ponyvás szekereken és azonnal csépeljük el. A kicsépelte magot száraz helyen vékonyan teregessük széjjel, mert igen könnyen megdohosodik.

A magját leginkább emberi eledelül használják,

Vegyesek.

Gyümölcsfák trágyázása hamuval. A gyümölcsfáknak hamuval való trágyázása történhetik kétféle módon és pedig: a) vagy úgy, hogy a hamut poralakjában hintjük el vékonyan a fa sajbájába, tányérjába avagy az egész gyümölcsös táblára s azután ezt beleássuk, vagy jó mélyen belekapáljuk a talajba; b) vagy úgy is, hogy higitott trágyalé közé keverjük a hamut s így öntözzük reá a gyümölcsfa jól felásózott vagy felkapált tányérjára.

Előbbit, a porhamu-hintést, októbertől márczius végéig, utóbbit mint híg trágyát áprilistól június végéig ajánlatos alkalmazni.

Sokkal helyesebb azonban, ha a hamut az istálló, baromfi, sertés avagy árnyékszéki trágya közé keverjük s azzal együtt juttatjuk a gyümölcsfa gyökereihez.

MULATTATÓ.

Gortsakoff büne.

Részlet az orosz életből.

— Irta: Gróf Stadniczky László. —

A muszka ezár eltörölt egy rettentő büntetést, a szibériai deportációt. Többé hát nem talál senki Szibéria hómezőin elmaradt hullákat, amelyekből a végtelen szenvedések s a deportáltakat terelő kozák-esapat kancsukája verte ki a lelket.

Eszembe jut egy történet, mely borzadálylyal tölt el, ha erre a kegyetlen büntetésre gondolk.

* * *

A moszkvai Kremlbe elegáns szánok hajtottak. Attasék, palota-hölgyek és udvari méltóságok érkeztek. A ezári palotában estély volt.

Ott udvarolt Gortsakoff Alexej is a ragyogó hölgyek között. Kellemes fiatal ember volt, egy daliás orosz. Szép jövő várt rá, a testőrezredben szolgált. Szívesen vették a bókjait.

Mindenfelől barátságosan üdvözölték az orosz főurak. Mindenkinek volt hozzá egy szivélyes szava.

Az est folyamán azután furesa dolog történt vele. Egyik udvari lakáj egy aranytálcát nyújtott eléje. A tálcán finom, ezimeres névjegy volt és rajta ez a néhány barátságos szó: „Alexej Gortsakoff nagy szivességet tenne velem, ha néhány bizalmas szóra felkeresne a félreeső teremben. Tolakodásáért boesánatot kér Wladimirovits, rendőrprefektus.”

— Hol van az a terem?

— Szolgálatára, elvezetem.

— Menjünk!

Gortsakoff elléptetett a lakáj után s benyitott a terembe, hogy meghallgassa azt a néhány bizalmas szót. Hi nem Wladimirovits kevésbé volt bizalmas, mint inkább rideg és szigorú.

— Gortsakoff, kérem a kardját.

— A kardomat?

— Igen. Oldja le.

— Szüksége van önnek rá?

— Ellenkezőleg. Önnek nincs rá szüksége.

— Uram!

A következő pillanatban megragadták a rendőrök, letépték róla az egyenruhát, elszedték a kardját s benyomták egy szánba, melylyel készen állt a közelben a jemsik.

Ezen a szánon aztán vitték éjjel-nappal szakadatlanul, hó és jégmezőkön át, anélkül, hogy tudta volna, miért viszik, hova viszik, mit vétett a muszka birodalomnak.

A szán nyomában tizenkét kozák lovagolt,

tehát kétségkívül száműzetésbe viszik. Átadják a kazáni kormányzóságnak, amely egy truppan liferálja a száműzötteket Szibériába. De hát miért?

Erre nem felelt meg neki senki. A kozák néma mint a sir. A jemsik ostoba, mint a tök. A rendőrprefektus pedig ravasz volt, mint a róka. Csak ennyit mondott utoljára:

— Te jól tudod, Alexej Gortsakoff.

* * *

A kazáni kormányzóság érdemes kormányzója nagy szemeket meresztett, mikor átvette a kozák hetmanntól a paksamétát és a Gortsakoff nevét olvasta.

— Az én öcsém. Az édes öcsikém a gazember. Hát ez is? Hozzátok elő azt a himpellért. De már ezzel beszéllek.

A következő perczben elővezették Gortsakoffot.

— No öcskös, hát mit csináltál?

— Istenemre, öt napja hurezolnak és nem tudom miért.

— Jaj de pompás. Jaj de nagyszerűen tagad a kötnivaló. Ki hitte volna, hogy ilyen megrögzött gonosztevő válik belőled, Alexej öcsikém.

— Kormányzó ur!

— No csak ne szorítsd öködbe a kezedet, mert még megreped a szivem fájdalmamban, ha meg kell korbácsoltatnom a hátadat. Hát mit tettél?

— Ismétlem, nem tudom.

— Lám, lám, az ártatlan. No majd megteszem azt a rokoni szivességet, hogy felvilágosítlak. Hát rajt' esiptek, öcsém. Nagyszerűen pedig. A saját czinkosaid jelentettek föl. Az íróasztalodban megtaláltak minden levelet, azalatt míg te a ezár kegyelméből mulattál és udvaroltál.

— Miféle leveleket?

— Hát amiket a nihilistákkal váltottál, öcsém.

— Ez iszonyu vád. Nekem sohasem voltak ilyen leveleim.

— Ne okoskodj, Alexej. Hiába minden. A rendőrök maguk olvasták sorba mind. Hanem megmenthetlek még a familiának. Valld be töredelmesen a czinkosaidat.

— Nem volt csak egy is.

Alexej, rövid az idő. Bevallod-e, vagy nem?

— Nincs mit vallanom.

— Jól van öcsém. Te tudod a magad dolgát! Akkor hát mégysz szépen Szibériába. Vedd rokoni esókomat, te megátalkodott. Héj, hetmann, vigye el ezt az embert. Hadd menjen a többivel. Azután megparancsolom, hogy duplán kancsukázzák ezt az önféjü embert, mert ez az én édes öcsém. Hát csak eredj öcsém a vesztednek. Áldásom rád. Az ördögök vigyenek el, amelyekkel szövetkeztél, te hitvány nihilista...

És vitték Alexej Gortsakoffot Szibériába, hó és jégmezőkön keresztül, irgalom nélkül. És nem tudta, hogy miért?

* * *

Nikolajew vallott és a rendőrprefektust majd a méreg ette meg.

— Igen, én mint házitanító éltem a családnál. Irigyeltem a Gortschakoff szerencsését. Együtt jártunk iskolába valamikor s ő szerencsésebb volt, mint én. A házikisasszonyba, Babette-be szerelmes voltam. De Babettnak nem kellettem, mert Alexejt szerette. Ezért gondoltam ki aztán ezt a boszút. Az íróasztala fiókját teleraktam levelekkel, amelyeket én irtam. A levelekben a czárt gyaláztam s olyan ezélszavakat tettem, mintha Alexej egy titkos összeesküvés feje volna. Azután magam jelentettem föl névtelenül Alexejt. Tudtam, hogy így láb alól elteszem. Azt hittem, Babette hozzám jön. De Babettet megölte a bánat.

— Tagadj el mindent, nyomorult, — ordította fogesikorgatva a rendőrprefektus.

— Azt nem teszem.

Ólj meg, nem félek a haláltól, de a lelkemet meg akarom könnyíteni. Alexejt szabadítsd ki Szibériából. Te követted el a hibát, tedd jóvá. Miért hittél egy csalfa látszatnak.

* * *

A kazáni kormányzó majd elolvadt a boldogságtól. Nikolajew Wladimirovicsot megfosztotta a hivatalától. Ugy kell a prefektusnak.

Nyomorult ezetthalász volt az apja. Ugy lett prefektus. Es ez merte száműzetni az ő kedves öcsesét. Ez a ezetthalász-ivadék.

Maga rohant az öcsese megmentésére. Minden gondolata az volt, hogy fogja összecsókolni. Azután elmondja, hogy első pereztől tudta, hogy a fiu ártatlan. Ujra testőr lesz Moszkvában. Mennyire fog örülni...

Elő is hozták az ólombányák mélyéből Gortschakoff Alexejt.

Még élt. De haja hófehér volt. Alakja megörnyedt s a daliás ember maga — hülye.

Sikoltva menekült kedves bátyja elől az ólombányák mélyébe.

Ott a falba zuzta a koponyáját.

Nem akart többé visszakerülni a szép, fényes emberek közé.

* * *

Eszembe jut száz és száz ilyen történet és nekikönnyebbül a lelkem, mikor hallom, hogy ime nem deportálnak többé már senkit Szibériába...

SZEGÉNY BARDOCZNÉ.

— REGÉNY. —

A „Független Ujság” számára írta: Péterfi Tamás.

(Folytatás.)

A Gyika megszökése után meglepetve látta Rónayné, hogy a vad madár elrepült. A szoba üres, az ablak szárnyai nyitva maradtak. Első gondolata az volt az igazgatónénak, hogy Gyika az édes anyjához mehetett. Bizonyosan fölkereste a szülőjét! Sietett Bardocz Istvánnéhoz, hol még nagyobb meglepetésére az édes anyja nem tudott fiáról...

A Bardoczné betegje, Gyorgye majd kiugrott az ágyából, mikor meghallotta, hogy Gyika édes gyermeke a szegény Bardocznénak.

— Gyika?... a Bardocz néni fia?... — kérdezte a gyöngye beteg erőltetett, lázas hangon.

— Az enyém Gyorgye.

— Az, a kinek a feje be volt törve?...

— Éppen az az én édes gyermekem...

— Nem! az nem lehet!!... — tépelődött a beteg.

— Az első férjemtől való fiam...

— Oh, Bardocz néni! ... Bardocz néni! — kiáltott fel fájdalmasan Vanesa Gyorgye.

— Mi bajod édes fiam? ... — kérdezte a szegény asszony közelebb lépve a beteghez.

— Nem merem én megmondani!... Oh, ez irtoztató!... borzalmas!...

— Mitől félsz Gyorgye?...

— Isten oltalmazd őket!... szenteknek serege ne hagyd el... Világosság angyala szállj le hozzájuk!

— Gyorgye fiam! — kérte Bardoczné. — szólj világosabban!...

— Nem tudok én most ott lenni!... — tépelődött

a beteg, — vagy szakadna rájuk a sziklabarlang, hogy temesse el sötét büneiket!! Isten! te jóságos Isten, hogy tudod elnézni?!...

— Gyorgye, Gyorgye te rosszul vagy! Miket beszélsz?...

— Azt, hogy együtt szöktek meg! Oh, irgalmazz Uram nekik! könyörülj rajtuk!...

— Gyorgye, honnan gyanítod? — kiáltott rémülten az édes anyja, mintha sejtene már a sötét valót.

— Vele birkoztam meg Bardocz Rozsikáért... En ütöttem ki fejével a házikó oldalát... mert nem ismertem, nem tudtam, hogy testvérek!... Ők sem tudják!... Nem is sejtik a szerencsétlen!... Oh, hatalmas Isten, könyörülj szegény bünösökön!...

Bardocz Istvánné fölajdult és összeesett. Közel volt a megőrüléshez. Rónayné fölmosdatta a szegény asszonyt, a szerencsétlen édes anyát s a mint magához kezdett térni, öröm töltötte el lelkét. De az édes anyja nem volt többé a kedves, csendes Bardoczné. Zaklatott szívét örvöngés fogta el... Borzasztó átkokat mondott kétségbeesésében...

— Légy átkozva Janku! A mekkora országot

A boxerek bálványistene.

kivánsz magadnak: akkora helyen koldul a kenyeredet az ellenségeidtól!... Mint elátkozott lelkek: ne tudj megpihenni egy helyen, hanem szüntelen bolyongj s azok esaljanak meg, a kikben most bízol, hogy ne legyen kinek elpanaszold fájdalmaidat!...

Azután a reszkető beteghez fordult a kétségbeeső anya, szeméi félelmesen ki voltak fordulva, olyan zord lett abból a kedves asszonyból néhány percz alatt és Gyorgye még inkább félt tőle.

— Gyorgye élsz-e még?!...

— Hogyne élnék, édes néni!...

— Tudod-e hol vannak a gyermekeim? Merre induljak utánok?... Mit tegyek velek?!...

— A Gredina Bábuj sziklái között megtalálja, édes néni, — felelt a beteg legény. Fogai vaczogtak és befordult, hogy ne lássa a szerencsétlen édes anyját. A fal felé nézett s kirázta a hideg...

Az urnő közbe eltűnt a szobából. Bardocz Istvánné pedig szüntelen kérdezte betegjét kétségbeesett hangon.

— Merre vagy a Gredina Bábuj? melyik uton induljak el?... Mikor érkezem oda? mert Gyikát utól akarom érni!... Nem! az nem lehet, hogy két testvér egymásba szeressen!... Meggyalázza az Isten képére és formájára teremtett embert?!... az nem lehet!...

A szerencsétlen asszony magával akarta vinni a mozogni sem tudó Gyorgyet.

— Kelj fel, Gyorgye!... ha Istent hiszel, kísérd oda engemet! — Miért heversz itt tétlenül? vagy nem szereted Bardocz Rózsikát?... Te sem szereted, mióta Isten verése vagy rajtunk!... Te reszketsz!... Mitől félsz?... Hiszen te voltál a legerősebb legény!... Nem hátráltál soha, csak most remegsz, hogy el kell kísérni engemet?... Nem szereted ugy-e?... Nem jössz, mert meg vagyunk gyalázza!...

Zokogni kezdett a boldogtalan édes anya, de sirva is folytatta. Összebeszélt mindent és Gyorgyet szörnyen rázta a hideg tovább...

— Én vagyok az a szerencsétlen édes anya, kinek gyermekei beleszerettek egymásba... én vagyok a boldogtalan Bardocz Istvánné, kire rátekinteni sem érdemes... elfordultál tőlem... szegény Bardoczné!... oh, Gyorgye, Gyorgye!... hogy megváltoztál?!...

Sokat beszélhetett össze-vissza a tételődő édes anya, míg Rónayné visszaérkezett. Az urnő, amint megtudta a szerencsétlen esetet, azonnal segítségért sietett. Hátha még nem késő. Fölfogadott két oláh embert, kik elszállítsák Bardocz Istvánnét a Gredina Bábujhoz. Ott bekisérik a gyermekeihez. Sokat kértek az oláhok, de megadta volna az urnő, ha kétszer annyit kérnek is.

Beszélt tovább a boldogtalan anya akkor is, mikor az igazgatóné visszaérkezett. A szekér az utczán várta. Két törpe, de erős mokány ló volt eléje fogva, hogy a járható utat szekérral tegyék meg s azután a kis lovak hátán folytassák a Gredina Bábuj közelébe, odáig, a hol már mászni kell. Két oláh ült a szekéren és várták a nagyságos asszonyt, ki bement a szegény Bardocznéhoz.

Alig bírta utra indítani a szegény anyát. Zavartnak látszott, sőt szavában is kevés volt az összefüggés. Azonban, mikor a kedves Rózsikája nevét hallotta, még két darab aranyat ígért a drága viteldíjra, ha utól tudják érni a hajnalban elszökött legényt, ki egyenesen a boszorkányok kertje felé ment.

Suhogott a kenderostor. A két mokány ló sebesen gördítette tova a szekeret a béczek közé. Az urnő utánok nézett és csendesesen sóhajtott:

... Szegény Bardoczné!...

* * *

Az elszökött Gyika helyett egy még nehezebb beteg maradt az igazgatóné gondozására. Gyorgye igen rosszul volt. Alig tért magához egy keveset, újra meg újra kirázta a hideg és nehéz állapot volt ez. Keveset tudott a körülötte történő eseményekről. Az elmultakról éppen semmit. Lakására nem vihette át betegjét. E miatt a nap legnagyobb részét mellette töltötte el. Éjszakára ápolóasszony maradt Gyorgye mellett, de hajnalhasadásra újra ott volt. Ápolta gondosan.

Borzasztó eseményeket élt át a város megrohánása óta az urnő. Utoljára szíve majdnem fásultan fogadta az újabb fájdalmakat. Füleiben a sok jajveszékeltés zugásszerűen összeolvadt az elmúlt napok rémes dördülése, a házak borzalmas lángolása, melyben bezárva emberek vannak, majd a kárvallottak, árvák jajveszékeltése: mind ott zúgtak a fejében. Hanem valamennyi vészhangot fölülmutt egy megrázó kiáltás... ott lebegett szeméi előtt a félőrült anya, siralmas kétségbeesett arcával... egy pillanatig sem bírta feledni a szegény Bardoczné átkát!...

Janku átkozta meg a boldogtalan asszonyt. Csak őt tette kétségbeesése okozójának, pedig a fővezér nem engedte Abrudbánya elpusztítását, sőt megmentője volt a bányavároskának... S mégis, mintha annak a félőrült asszonynak igaza volna!?

Janku volt, ki kezébe adta népének a fegyvert és úgy járt vele, mint az állatszédítő a fenevadakkal. Nem bírta őket megfékezni. Tisztítani akarta eszméinek utját, hogy közelebb hozza a megvalósításhoz s elfeledte számot vetni magával. Tulbuzgó volt és ez nemesak hiba, hanem bűn. Cselekedett havasra szorult utas módjára, ki egy kis hógomolylyal akarta megtisztítani utját s a rossznak legesekélyebb sejtelve nélkül indította el maga előtt a hólabdát. Hogy örült, hogy ilyen könnyű szerrel utat csinál, melyen haladhat a ezélja felé. Hanem a hógomoly, mely utját megtisztította, csakhamar megnőtt. Nem bírta tovább tartani. Elszabadult kezei közül és borzasztó pusztítással rohant a mélybe, lerombolva az utjában eső fákat. Végre olyan nagy tömeggé szaporodott, hogy a völgy mélyén házakat, embereket sodort magával... és elborította a völgy szoros üregét, hogy a tettét megbánó utas a borzasztó rombolások árán nemesak magán nem segítt, hanem ezélja felé ezáltal eltorlaszolta a továbbjutást. Ujra visszatérhetett a sziklatetőre, de reménytelenül kellett állnia a kezdet helyén. Így járt Janku Ávrám, a törvénytörő irnokból lett nagy dákó-romániai fővezér. Mikor Abrudbányát megmentette, már kiszaladt kezéből a hólabda... Nem tudta megtartani...

Rónayné csak hálával gondolt Jankura, mint neki és férjének életmentőjére s a kis bányaváros fölszabadítójára. Tulságosan sujtónak találta e miatt a Bardoczné átkát. Bárha elismerte is, hogy Janku nem ment a bűnrészességtől. Sőt egyedül ő vala eszményi szerzője. A bányagazgató, mikor otthon elmondta az urnő elborzadt az eseményen, elrémült a kétségbeesett anyáé átkozódásán... A nemeslelkű Rónayt bár megviselték szenvedések, mégsem tudott jó szíve rosszat kívánni az ellenségeinek sem. Sőt később úgy magyarázta, hogy a boldogtalan anya csak magánkívül tette... nem volt akkor teljes eszméleténél, mikor a szörny átkot mondta, mely azonban szüntelen füleiben csegett, úgy a mint neje elmondta azt neki.

(Folyt. kö)

Apróságok.

Apróságok Khináról.

Milyen régi a khinai műveltség? A khinaiak azt mondják, hogy már a Krisztus előtti kétezredik évből vannak írott emlékeik, sőt irni már 4500 évvel ezelőtt tudtak. És ezt az állítást sok egykoru lelet igazolja, sőt találtak már a Krisztus előtti harmadik ezredévből olyan szobrokat, amelyeken a fej formája, a szemek mandulaszerű metszése határozottan khinaiakra vall, s a felírás rajtuk hasonlít némileg a még most is hasonlatos khinai írásmódra. Tehát a föld kerekiségén ott virágzott legelőbb az emberi kultúra, ahol most leginkább félnek tőle.

A khinai hadsereg. A khinai hadsereg két egymástól nagyon is különböző részből áll, a régi khinai seregből s a modernből, amelyet már európai módra akartak berendezni. A régi seregnek a neve „Pá-ti“, főleg a császár szolgálatára áll, s egészen a janicsárok módjára van szervezve. Huszonnégy zászlóaljából áll, s ezelőtt minden zászlóaljban tízezer ember volt. Minden katonának jogában áll a fiát is a hadsereg kötelékébe felvételni. Minden „Pá-ti“ élete fogytáig huzza a fizetést, akár szolgál, akár nem. Föltéve, hogy a hatóságok egyáltalában fizetnek. A császári seregek mellett a khinai hadsereg legtekintélyesebb részét a „Le-ti“-k képezik. A községek önként ajánlják fel ezt a részét a hadseregnek, tehát nem valami rendezett népség. Körülbelül 7000 tisztből s 650,000 közlegényből áll, ezekből azonban csak 50—60000 kapott rendes kiképzést. A testőrség mintegy 20,000 emberből áll s lovasságra, tüzérségre s gyalogságra oszlik. Maga a császári palotaőrség 2000 fejből áll. Khinában katonának lenni lealacsonyító dolognak tartják.

Khinai igazságszolgáltatás. Khinában még mindig a régi módi csónak a leghasználatosabb vízi közlekedési eszköz. Nemrégiben egy csónakos a maga apró járművére hat személyt vett fel s azonkívül három tizenöt méter hosszú gerendát is. A dolog következménye az lett, hogy a csónak felfordult s egy utas a vízbe fulladt. A rendőrség elfogadta a kullit, mert őt tartotta a szabályok értelmében bűnösnek. Azt tételezték ugyanis fel, hogy a kuli (csónakos) nagyobb jövedelemre akart szert tenni, mint amennyi őt a tarifa szerint megilleti. A tárgyalásnál a khinai bíró nem akarta ezt az érvelést elfogadni. Szerinte az utasok csak azért tették ki magukat a veszélynek, hogy ne kelljen nekik még egy csónakot fizetni. Ép azért ők büntetendők s nem a kuli. Végre a következő különös ítéletet hozta: A kuli és az utasok viselik együttesen a szerencsétlenül járt khinai temetkezési költségeit. Ezzel aztán valamennyien meg voltak elégedve.

A misszionáriusok sorsa. Még mielőtt a boxerek fellázdak volna, már volt Khinában egy egyesület,

a „Nagy kés szövetsége“, mely czélul tűzte ki az összes keresztények elpusztítását. Mult év december hónap 26. és 27-dike közti éjjel nagy támadásra készült a szövetség Zeno Moeltner misszionárius telepe ellen. Körülbelül éjfél táján irtóztató „halál a keresztényekre“ kiáltások töltötték meg a levegőt. A telep lakosai: férfiak, nők, gyermekek egyszerre talpon voltak, fegyvert ragadtak és várták a támadást. A közelgő csapat három-négyszáz főből állhatott s több oldalról támadta meg a telepet. Amikor már elég közel voltak, a telep lakói elsütötték fegyvereiket. A nagy sötétségtől azonban a hatást már nem lehetett látni. Nemsokára újra feltűntek közvetlenül a telep falai mellett, a löfegyvereket már használni sem lehetett s a telep lakói minden kezük ügyébe került téglával, kővel kezdték őket döngölni. Ugy látszik, ez a fegyver hatásos lehetett, mert a támadók hanyathomlok futásnak eredtek. Másnap 40—50 khinainak a holtteste borította a csatatér. Ez a jelenet hétről-hétre ismétlődik, nem ritkán szerencsétlenül. Eddig a khinaiak 223 missziótelepet romboltak szét s 5000 keresztényt részben megöltek, részben hajléktalanná tettek.

Khinai képek.

Az egész világ érdeklődését ébren tartja mostan a khinai hadjárat, amelynek a kimenetele előre látható. Khina, a forradalomnak ez igazi hazája nem állhat majd ellen annak a nagy erőnek, amelyet az összes nyugati hatalmak szövetkezve Khina leigázása végett kifejtének. A khinai népnek nem ez az első forradalma, hisz ottan csordaszellem uralkodik; a vezetőket ezrével, százezrével követi a nép; kisebb forradalmak vannak ott minden évben; eddig legnagyobb volt a taipingi lázadás, mely 10 évig tartott és Khina lakosságából két millió ember veszett el.

Mostani számunkban khinai képeket mutatunk be, melyekből némi fogalmat alkothat az ember a mennyei birodalomról és annak egyes viszonyairól.

A pekingi császári paloták pl. olyan nagy helyet foglalnak el, hogy azon a területen elférne bizvást némelyik európai nagy város. A paloták természetesen a khinai művészet minden kellékével el vannak látva.

A csunglijamen kapuját szintén bemutatjuk, a csunglijamen a khinai külügyminiszterium palotája; itt székel Csing herezeg, a külügyminiszterium főnöke.

Harmadik képünkön bemutatjuk a lázadó boxerek bálványistenét, akinek azért van nyolcz keze, hogy minél inkább sujthassa a fehérbőrűeket, akikre a khinai nép nagyon haragszik. Mert a khinai nem a hittérítés munkáit végzőkre, nem a keresztényekre haragszik, hanem az idegenre, betolakodóra. A boxerek naponta körülgrálják a bálványt s áldozati ajándékokat raknak lábaihoz.

Számrejtvény.

- 10, 11, 12, 8, 4. Erre mondják, hogy bár szegény,
Ánde azért mégis hasznos.
9, 4, 9, 13. Ez pedig egy házi állat,
Amely tiszta, mert mindig mos.
18, 17, 16, 17, 12, 15, 5. Ez volna a végtisztesség,
Mikor örökre távozzunk.
6, 13, 1, 7. Azután pedig csak porrá
És esupán ezzé változunk.
2, 3, 17, 14. A csillagok milliói
Szép időben rajta égnék.
1—18. E nótában kifejezzük,
Hogy mégis milyen a német?

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni.
Megfejtési határidő július hó 28.

A „Független Ujság” 28. számában közölt talány megfejtése:

„Tizen nyerünk.”

Helyesen fejtették meg: Balazsovits Mariska, Szalay Berta, Horog Klárka, Nagy Mariska, Moritz Juliska, Székely Róza, Vörös Janka, König Mariska, Farkas Anna, Nagy Eszter, Bánkőry Annuska és Erzsike, Saly József, Turay János, Furner Elek, ifj. Horog László, Gazdag Sándor, ifj. Szathmáry Sándor, Pásztor Lajos, ifj. Szita Mihály, ifj. Ollós Ferencz, D. Tóth István, Vajda József, Pick János, Nagy János, ifj. Kota Sándor, *ül. Baranyai István*, Faragó Károly, Kassa Kristóf, Kreiner Máttyás, Szücs Ferencz, Gulácsy Lajos, Várady Menyhért, Bugyi Pál István, Eskütt György, Baráth János, Pál Antal, Gál Károly, Bohár László, Ferenczi Vince, Török Imre, László Endre, Zachár László, Kiss Lajos, Tamás Sándor, B. Szabó János, Blicha Ferencz, Tabi András, Horváth János, Schmidt Jakab, Navreezky József, Stokker Domokos, Kis József Henrik, Sztraka János, Botka Vince Lajos, Csada Mihály, Szabó József, Csíszár Antal, Hilbert Antal, ifj. Brunner András, „Mezőturi gazd. egyt.”, „Abonyi kath. munkás-egyt.”, „Mohácsi föld. olv.-kör”, „Uj-kigyósi rom. kath. olv.-kör”, „Abonyi munk.-egyt.”, „Zentafelsőhegyi függ. kör”.

A sorshuzásnál Bánkőry Annuska és Erzsike Sánta (Borsodm.), Horog Klárka Dömsöd, Nagy Eszter Zsarnóca (fürészmalom), König Mariska Erdőd (Szatmárm.), Várady Menyhért Garbólez (Szatmárm.), Kreiner Máttyás Ér-Adony, *ül. Baranyai István* Lovász-Patona, Stokker Domokos Tovarnik, Pásztor Lajos Gyuró (Fehérm.), ifj. Ollós Ferencz Viszló (Baranyam.) nevei jöttek ki, akiknek Péterfi Tamás „Petőfi Regék” című érdekes regénygyűjteményét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Kasza András urnak. Ez előfizetők gyűjtéséért őszinte köszönetünket fejezzük ki. — **Többeknek.** Lapunkat minden hét péntek délelőttjén postára adjuk s így mi nem vagyunk okai annak, hogy a lap későn érkezik meg. — **Slárku István** urnak. Kérjük még 40 fillér szives beküldését, mert a megkapott összegért lapunkat nem félévre, hanem csak november hó végéig küldhetjük. — **Szóci Mihály** urnak. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Istvántelki szőlőtelepén minden faj szőlővessző

jutányosan beszerezhető. Árjegyzéket kívánatra az Országos Magyar Gazdasági Egyesület (Budapest, Köztelek) bárkinek küld. — **Varga G. József** urnak. Minden biztosítás, tehát a pauszál-biztosítás is attól a pillanattól kezdve érvényes, amint a biztosítást a társulat elfogadta és a mint az az átvett kötvényben kitüntetve van. A biztosítás kötelezettsége nem a kiállított díjváltótól függ. A díjváltó csak arra való, hogy ha valaki a díjat azonnal le nem fizeti, annak alapján a biztosító társaság az esedékes díjat könnyebben szedhesse be. Az Ön biztosítása tehát, ha a kötvény ki van állítva, mindkét félre egyaránt kötelező. — **Kassai Károly** urnak. 1. Magyarország pókfau-nája annyit jelent, mint a „Magyarországon talált pókfajta” ismertetése, fauna (latin) szóval az állatvilág egy-egy családját, flora (latin) szóval a növényvilág egy-egy családját jelzik az irodalomban. 2. Márczius idusa = márczius 15-ik napja. A régi római időszámítás szerint a hónap középső, tehát 15-ik napját „idus” szóval jelölték. Innét maradt ránk ez a kifejezés. — **Csépió József** urnak. A forgalomból kivont papír egyforintosokat most már tudtukkal sehoh sem váltják be.

Budapesti piaczi árak.

Budapest, 1900. július 21-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) Buza 14:10—15:30 K. Rozs 12:70 K-tól 13:20 K-ig. Árpa 11:60 K-tól 12:00 K-ig, jobb minőségű — K-tól — K-ig. Zab 10:60 K. Tengeri 11:70 K.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	27:90	26:70	24:70	23:60	23:20	21:60	19:50	16:40	11:40

Buzakorpa finom 9:00 K, durva 9:00 K.

Egyéb magvak: mák 30—60 K 1 q., bab fehér nagyszemű 14—20 K, aprószemű 12—18 K, tarka 12—20 K, lenese 34—56 borsó héjas 20—24 K, lóhere 150—160 K, luczerna 128—132 K, baltacím 24—26 K.

Takarmányvásár. Réti széna 360—580 fillér, muhar 000—020 fillér, zsupszalma 260—320 fillér, alomszalma 220—280 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizlalt ürü 38—48 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 88—90 fillér, 280—300 kg.-mos 72—86 fillér, öreg 300 kg.-on tulí 90—92 fillér, szerb 88—92 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 68—76—, középminőségű 62—67—, alárendelt minőségű magyar ökör 54—61—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 50—60—, magyar tehén középminőségű 42—60—, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 42—64—, szerbiai ökör jobb minőségű 50—60—, kivitel —, középminőségű 46—60—, szerbiai bika 46—71—, szerbiai bivaly 40—50—, kiv. — koronáig métermázsánként élősulyban.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 2:00—2:30 K, csirke 1:00—1:60 K, kappan hizott 0:00 K.—0:00 K.

Tojás alföldi 57—58 K, erdélyi 54—58 K, ládánként. Tea-tojás 100 drb 4:10—4:16 K.

Tejtermékek. Teavaj 1:40—1:80, tejföl 50—56 fillér literenként, főzővaj 1:00—1:50 K, tehénturó 20—28 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0:00—0:00 1 q 0:00—0:00, Petrezselyem 100 kötés 0:00—0:00, 1 q 0:—0:—, zeller 100 drb 1:00—1:20, karalábé 1:20—1:80, vöröshagyma 100 kötés 14—16—, 1 q 00—00—, foghagyma 18—22—, vörösrépa 100 drb 1:40—1:80, fehérrépa, fejeskáposzta 10—18—, kelkáposzta 100 drb 2:40—3:00, vöröskáposzta 00—00—, fejessaláta 2:20—2:40, kötött saláta 0:60—1:80, burgonya rózsá 1 q 4:80—5:20, sárga .000—0:00.

**A budapesti marhavásártéri vásár-pénztár
részvénytársaság:**
**szarvasmarha, borju, juh, kecske,
bárány és sertések**

bizományi eladásával
foglalkozik.

A bizományba küldött állatokat — kísérő nélkül lehet feladni.
A tulajdonosnak az eladásnál nem szükséges jelen lenni.
A feladott állatokra a feladási-vevény ellenében megfelelő

előleget nyújt

hatóságilag megállapított kamatláb mellett.

Vasuti küldemények czimzendők:

Vásárpénztár, Budapest, Ferencváros.

Levél-, sürgöny, telefonczim: „Vásárpénztár—Budapest.”

Készpénz kölcsön

földbirtokokra és házakra

a valódi becsérték háromnegyed részéig
20—60 évi törlesztésre. Birtokos fölmondhat
bármikor, pénztintézet ellenben nem.

Lebonyolítás 14 nap alatt.

Konvertálás bélyeg- és illetékmentes.

Semmi előleges költség.

Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat és kataszteri
birtokiv-másolat.

**Ingtalan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,
Budapest, VI., Váci-körut 39.**

A hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosok által is aján-
lott intézetünk tíz évi fennállása óta 50.000.000 frnyit kölcsönt
szavaztatott meg.

BRAUSWETER JÁNOS
SZEGEDEN

CS. ES. KIR.
KIZÁRÓLAGOSAN
SZAB.
KRONOMETER
ES MŰÓRAS
FŐTÁLLÓJA
A HENONTOIR
INGAÓRAKNAK
STB. STB.
JAVÍTÁSOK
S-EVI
JÓTÁLLÁS
MELETT

ÓRÁK ÉKSZEREK
10-EVI JÓTÁLLÁSSAL
KÉSZPÉNZÉRT, VALAMINT,
RESZLETFIZETESRE

KÉPES ARÉGEZÉK INGYEN

MAGYARON ELSŐ LEHETŐSÉGBEN HIRNEVŐÁLLÁSE

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

A KIADÓHIVATALBAN

BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 25.

268. szv. 1900. szám.

Hirdetmény.

A földmivelésügyi m. kir. miniszter urnak rendelkezése folytán a nagykőrösi, ver-
seczi, békéscsabai, bajai és dorozsmai m. kir. méntelep osztály részére 1900. november
1-től 1901. október hó 31-ig szükségglendő

**kenyér, zab, széna, esetleg muhar, ágy
és alomszalma köolaj és keménytüzifa**

szállításának biztosítása végett

1900. augusztus 23-án délután 1 órakor

alulirt parancsnokságnál írásbeli zárt ajánlati árlejtés fog tartatni. A közelebbi feltételek
a nyilvános helyeken kifüggesztett hirdetményekből kivehetők, vagy pedig alulirt parancs-
nokságnál, valamint a fentnevezett méntelep osztályoknál megtekinthetők a honnan a
föltételeket tartalmazó hirdetmény fölhívásra megküldetik.

Nagy-Körös, 1900. június hóban.

Nagykőrösi magy. kir. állami méntelep Parancsnokság.

1899. évi forgalom: 26,480 bál.

Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
 figyelmét
a budapesti
gyapju-aukeziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

ALFA SEPARATOR (RÉSZVÉNY-
 TÁRSASÁG)
 ezelőtt **PFANHAUSER & Co.**
ALFA-SEPARATOROK (LEFÖLŐZŐ-GÉPEK)
 MINDENMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
 Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
 * **BUDAPEST** *
 VII. ERZSÉBET-KÖRÚT 45.
 (ROYAL SZÁLLODA)

Gabonáinkat Vetőmagvak

értékesítjük a

legelőnyösebb beszerzése és értékesítése

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, V. ker., Alkotmány-utcza 31. szám.

Szuperfoszfátot,
kénsavas-kálit, kénsavas-ammont, kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra)

kénport, (legfinomabb = 78% Chancel oidium ellen)

r é z g á l i c z o t 98-99%

legelőnyösebben szállít a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.

„Patria” irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, (Köztelek.)